

Dosar nr. 1-3260/2021
1-21179938-12-1-07122021

SENTINȚĂ
În numele legii

23 iunie 2023

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

în componența:

Președintelui ședinței, judecătorul
Grefier

Stella Bleșceaga
Varvara Apostol

cu participarea:

Procurorului
Apărătorului
Părților vătămate

Diana Vatavu
Daniel Șontea
Octavian Spatarenco și Vladimir Surdu

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Ciobanu Constantin *****, născut pe *****
IDNP: *****
originar și înregistrat la domiciliu în r-nul *****
s. *****și cu reședința în mun. *****
pe str. *****
necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, fără persoane la întreținere, cu studii medii, cet. al Republicii Moldova, nesupus militar, de naționalitate moldovean, fără grade de invaliditate, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, nu se află la evidența narcologică sau psihiatrică, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 190, alin. (1) și 190, alin. (2), lit. b) din Codul penal.

Procedura de citare legală, fiind respectată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: 7 decembrie 2021 – 23 iunie 2023.

C O N S T A T Ă :

Fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. Inculpatul **Ciobanu Constantin**, la 27 februarie 2020, acționând cu intenție directă, urmărind scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, aflându-se într-un loc necunoscut, prin intermediul unui profil fals creat pe rețeaua de socializare „odnoklassniki.ru” pe numele „Nicolae Vlas”, l-a indus în eroare pe Spatarencu Octavian cu privire la identitatea sa, prezentându-i ca fiind adevărată o faptă mincinoasă și anume că este persoana Nicolae Vlas, iar ulterior sub pretextul unui împrumut, manifestând un comportament dolosiv și viclean, l-a convins pe Spatarencu Octavian să-i transmită prin intermediul sistemului de plată „MoneyGram” mijloace bănești în cuantum de 200 de EURO.

Ciobanu Constantin, urmărind în continuare același scop de dobândire ilegală a bunurilor altei persoane, prin intermediul persoanei Oleinikov Sergiu, l-a contactat pe Moraru Victor, căruia nu i-a adus la cunoștință despre proveniența mijloacelor bănești în cuantum de 200 de EURO, care au fost expediate de către partea vătămată Spatarencu Octavian prin intermediul sistemului de plată „MoneyGram”, cu nr. tranzacției *****și i-a solicitat să recepționeze aceste mijloace bănești de la instituția financiară.

Prin urmare, la 27 februarie 2020, Moraru Victor s-a deplasat la B.C. „VICTORIABANK” S.A., în filiala „Chișinău”, care este amplasată pe str. Pușkin, 64/A din mun. Chișinău, unde a recepționat mijloacele bănești în cuantum de 200 de EURO, pe care ulterior i-a transmis lui Ciobanu Constantin.

Ulterior, tot el *Ciobanu Constantin*, la 27 februarie 2020, urmărind același scop al dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, și-a continuat acțiunile și în timp ce se afla într-un loc necunoscut, prin intermediul unui profil fals creat pe rețeaua de socializare „odnoklassniki.ru”, pe numele „Nicolae Vlas”, l-a indus în eroare pe Spatarencu Octavian cu privire la identitatea sa, prezentându-i ca fiind adevărată o faptă mincinoasă și anume s-a prezentat ca fiind Nicolae Vlas, iar sub pretextul unui împrumut, manifestând un comportament dolosiv și viclean, l-a convins pe Spatarencu Octavian să-i mai transmită suplimentar prin intermediul sistemului de plată „MoneyGram” alte mijloace bănești în cuantum de 300 EURO.

În continuare, Ciobanu Constantin l-a rugat să primească mijloacele bănești în cuantum de 300 EURO de la instituția financiară pe Oleinikov Sergiu, căruia nu i-a adus la cunoștință despre proveniența banilor, dar care au fost expediate de către partea vătămată prin intermediul sistemului de plată „MoneyGram”, cu nr. tranzacției *****.

Astfel, la 28 februarie 2020, Oleinikov Sergiu s-a deplasat la sediul B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., care este amplasat pe str. Columna, 81, oficiul 2 din mun. Chișinău, unde a recepționat mijloace bănești în sumă de 300 de EURO, iar ulterior i-a transmis banii lui Ciobanu Constantin.

Respectiv, prin acțiunile sale, Ciobanu Constantin ***** a dobândit ilegal de la Spatarencu Octavian mijloace bănești în cuantum total de 500 de EURO, care potrivit cursului oficial al BNM constituia valoarea de 9 721,61 lei, cauzându-i părții vătămate Spatarencu Octavian un prejudiciu material considerabil.

1.2. De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului *Ciobanu Constantin* au fost încadrate juridic conform prevederilor art. 190 alin. (1) din Codul

penal – „escrocheria” (*în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*), adică „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, faptă care a produs daune considerabile”.

1.3. Tot el, inculpatul **Ciobanu Constantin** s-a înțeles în prealabil cu alte persoane neidentificate la moment cu scopul comun de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia.

Astfel, la 28 septembrie 2021, persoanele neidentificate au stabilit și au contactat prin telefonul mobil cu utilizarea conexiunii de internet și a aplicației „ok.ru” pe Surdu Vladimir, care este deținător al cardului bancar eliberat de către B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. în vederea obținerii informațiilor confidențiale cu privire la codul de acces și cardul utilizat, pentru a însuși ulterior mijloacele bănești deținute pe acestea, prin intermediul programelor instituției bancare de tip „MOB BANKING”, fără utilizarea reală a cardului bancar.

Respectiv, persoanele neidentificate au obținut de la Surdu Vladimir informațiile confidențiale cu privire la codul de acces și cardul utilizat, iar ulterior au transmis aceste date lui Ciobanu Constantin, care în aceeași zi la 28 septembrie 2021, la ora 21 și 07 min., în timp ce se afla pe str. Calea leșilor, 43/3 din mun. Chișinău, prin intermediul programelor instituției bancare, fără utilizarea reală a cardului bancar, a extras de la bancomatul „ATM 276” în 2 tranșe, mijloace bănești în cuantum total de 3650 de lei de care ulterior a dispus, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile, în valoare totală de 3650 de lei.

1.4. De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului *Ciobanu Constantin* au fost încadrate juridic conform prevederilor art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal – „escrocheria” (*în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*), adică „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane”.

Privind procedura.

2.1. În ședința de judecată, inculpatul *Ciobanu Constantin* inițial s-a prezentat și a pledat pentru examinarea cauzei în procedură generală, deoarece nu recunoaște faptele incriminate, aspect susținut de apărătorul acestuia și de procuror, însă ulterior prin încheierea din 3 noiembrie 2022 a fost stabilită intenția de eschivare de la examinarea cauzei din partea inculpatului, motiv pentru care în privința acestuia au fost dispuse investigații în vederea găsirii sale, conform încheierii din 3 noiembrie 2022, fiind inițiat dosar de căutare la 14 noiembrie 2022 (f.d.189-191,193), chiar dacă acesta a fost informat indubitabil despre desfășurarea procesului penal pe cazul de învinuire a sa,

motiv pentru care, în conformitate cu articolele 321, 351 alin. (2) pct. 5) și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română, în ședința publică, inițial în prezența, iar ulterior în absența inculpatului Ciobanu Constantin, care în mod vădit a desconsiderat să se prezinte în propria cauză, acceptând tacit posibilitatea desfășurării cazului în absența sa.

Mai mult ca atât, fiind dispusă aducerea silită a inculpatului Ciobanu Constantin, ultimul nu a mai fost depistat la ultimul său loc de domiciliu și nici la adresa expusă de inculpat, fapt confirmat inclusiv prin certificatul de la autoritatea publică locală și raportul organului de executare (vol. I, f.d.174-179,185-187).

2.2. În susținerea acestei concluzii, se prezintă a fi esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens, ori principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată.

În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterile cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității și al unui proces echitabil, în general. Or, Curtea Europeană a decis în mod constant în jurisprudența sa, că posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „*acuzatul*” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 ale aceluiași text recunosc „*oricărui acuzat*” dreptul „*de a se apăra el însuși*”, „*de a interoga sau de a face să fie interogați martorii*”, „*de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată*”, toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa.

Astfel, legislatorul este obligat să ia măsuri de „*descurajare*” a absențelor nejustificate. O situație specială din punct de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție.

Spre exemplu, pe cazul *Mihaes împotriva Franței* din 25 mai 1998, cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces.

În cazul *Kattan împotriva României* din 21 ianuarie 2014, Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și

cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei.

Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă. Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

2.3. În aceste circumstanțe, se reține că nici reglementările internaționale și nici cele interne nu impun admiterea unei cereri de rejudecare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată. A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpa, legitimând astfel un abuz de drept procesual.

2.4. În aceste condiții, instanța argumentează prin faptul că inculpatul Ciobanu Constantin a fost notificat privind desfășurarea ședințelor de judecată, inclusiv prin citație scrisă sau prin semnătura sa olografă în recipisele anexe la materialele cauzei ori prin publicarea datei și orei desfășurării ședințelor de judecată pe portalul oficial al instanțelor de judecată „<https://instante.justice.md/>”, astfel încât acesta și-a asumat obligația responsabilă că se va prezenta în fața instanței, însă totuși Ciobanu Constantin nu a informat despre schimbarea domiciliului, dar și a refuzat în mod vădit să se prezinte, fără să notifice instanța despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut atât de la faza urmăririi penale, cât și ulterior prin participarea în faza judecării cauzei, că este acuzat într-un proces penal.

Subsecvent celor menționate, fiind dispusă aducerea silită de pe adresa indicată de inculpat drept „*domiciliu*”, au fost recepționate rapoartele angajaților poliției, potrivit cărora, inculpatul nu locuiește la domiciliul indicat și nu este cunoscut locul aflării sale.

2.5. Din argumentele indicate *supra*, instanța conchide că inculpatul Ciobanu Constantin intenționat se eschivează să se prezinte în ședințele de judecată, or având obligația într-o situație de a se prezenta la cercetarea cazului privind învinuirea adusă acestuia, iar în alt aspect, de a informa instanța privind schimbarea domiciliului său, a ignorat cerințele enunțate, prevăzute de art. 66 alin. (5), pct. 1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia inculpatul este obligat să se prezinte la citarea instanței sau de art. 238 alin. (3¹) din același cod, din care reiese că inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului, prevederi despre care inculpatul a fost informat anterior la faza urmăririi penale și în faza judecării cauzei, cu ocazia înaintării acuzării, dar care nu au fost onorate de acesta până în prezent.

2.6. Astfel, instanța reiterează că o procedură care se desfășoară în absența inculpatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenție, fiind produsă o denegare de justiție doar atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentia*, se va pronunța o instanță, fără ca acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acuzației în fapt și în drept sau atunci când nu s-a stabilit că acesta a renunțat expres la dreptul său de a se prezenta și de a se apăra ori că *a avut intenția de a se sustrage* de la justiție [Sejdovic

împotriva Italiei (MC), par. 82], iar în speță, instanța a constatat evident și întemeiat atât faptul, cât și intenția certă a inculpatului Ciobanu Constantin de a se eschiva de la prezentarea în instanță, pe cazul de învinuire a sa.

2.7. Instanța mai precizează că prin încheierea din 23 decembrie 2022 (vol. I, f.d.203-204), la cauza penală pendinte a fost conexat dosarul penal (*în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir*), cu nr. 1-1701/2022 (PIGD: 1-22095130-12-1-04072022) de învinuirea a lui Ciobanu Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Poziția inculpatului.

3.1. Ca urmare a faptului că inculpatul Ciobanu Constantin nu s-a prezentat în ședința de judecată, instanța a fost în imposibilitate de a-l audia, motiv din care prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) pct. (2) din Codul de procedură penală, a dispus citirea declarațiilor acestuia depuse în calitate de bănuit și învinuit la faza de urmărire penală.

Cauza penală nr. nr. 1-1701/2022

3.2. Astfel, fiind date citirii declarațiile inculpatului ***Ciobanu Constantin*** oferite în calitate de bănuit în faza urmăririi penale, nu a acceptat să depună declarații (vol. II, f.d.133).

Fiind date citirii declarațiile inculpatului ***Ciobanu Constantin*** oferite în calitate de învinuit la faza urmăririi penale la 3 martie 2022, ultimul a susținut că nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii și a indicat că în seara de 28 septembrie 2022 l-a telefonat fratele Ciobanu Octavian, care la acel moment își executa pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul Brănești și i-a trimis un cod prin intermediul aplicației „Messenger”, după care i-a spus să se ducă la un bancomat B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. să extragă suma de 3600 de lei. A adăugat că atunci s-a apropiat de un bancomat de pe str. Calea leșilor, unde a introdus codul pe care l-a trimis fratele și a extras de 2 ori suma de 3650 lei, după care banii i-a transferat pe alt cont, indicat tot de fratele său. A mai menționat că pe Surdu Vladimir nu-l cunoaște și nici nu a comunicat cu el, dar și că nu știa că prin acest mod sustrage mijloace bănești, deoarece credea că sunt banii care aparțineau fratelui său (vol. II, f.d.139).

Cauza penală nr. 1-3260/2021

3.3. Fiind date citirii declarațiile inculpatului ***Ciobanu Constantin*** oferite în calitate de învinuit la faza urmăririi penale la 26 noiembrie 2021, ultimul a declarat că vina o recunoaște și de cele comise se căiește (vol. I, f.d.143,147).

Poziția părților vătămate în ședința de judecată.

Cauza penală nr. 1-3260/2021

4.1. Partea vătămată ***Octavian Spatarenco***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că nu-l cunoaște pe inculpat și a menționat că la finele lunii februarie, în anul 2020 se afla la muncă în Irlanda, iar în acel momente lucra după masă, după care, fiind acasă a primit un mesaj pe site-ul de socializare „odnoklasniki” de

la o persoană Vlas Nicolae care este un cunoscut de familie. În cele din urmă, ultimul l-a rugat să-l ajute cu suma de 200 de EURO și i-a promis că îi întoarce peste vreo săptămână, după care a solicitat ca să facă un transfer în Republica Moldova unei persoane pe nume Moraru Victor și el a transmis prin aplicația „MoneyGram”. A efectuat acest transfer, după care i-a confirmat că a primit, iar după două ore a solicitat un transfer de 300 de EURO, din motiv că șeful se reține și ca să nu împrumute de la altcineva, să împrumute tot de la dânsul, astfel că ulterior a transferat pe numele „Olenicov”. Ulterior, a ajuns în ziua în care el trebuia să-i întoarcă datoria și l-a contactat pe Vlas Nicolae pe rețeaua de socializare, dar nu răspundea și a intrat pe „Messenger”, unde l-a contactat cu camera frontală, la ce acesta i-a răspuns și l-a întrebat când îi întoarce datoria, însă acesta a rămas uimit și a întrebat despre ce fel de bani. Atunci și-a dat seama că a avut loc o înșelăciune, iar având toate pozele la transferuri, s-a adresat la poliție.

La întrebările procurorului a menționat, că prejudiciul este unul considerabil și a indicat altă sumă din motiv că a fost cauza separată.

La întrebările apărătorului a precizat că el nu-l cunoaște pe Ciobanu Constantin, iar suma totală a fost de 800 de EURO pe numele altor persoane, dar nu știu câți bani aceștia au transmis lui Ciobanu Constantin, însă nu i s-a restituit nimic și nu dorește să încheie o tranzacție de împăcare cu inculpatul. La fel, a precizat că nu se cunoaște cu persoanele Olenicov, Moraru și Timuș, iar la efectuarea transferului i s-a comunicat doar numele și prenumele. De asemenea, confirmă că după efectuarea ultimului transfer, i s-a părut ciudat, dar și-a dat seama după ce l-a efectuat. A mai adăugat că i-a comunicat că nu poate primi banii una și aceeași persoană din motiv că este la muncă, iar suma prejudiciului este de 1500 EURO sau echivalentul a 30 mii de lei, însă este gata să primească banii direct de la Ciobanu Constantin sau de la avocat și dacă îi restituie suma, se poate împăca (vol. I, f.d.194).

Cauza penală nr. nr. 1-1701/2022

4.2. Partea vătămată **Vladimir Surdu**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că nu îl cunoaște pe inculpat, după care a specificat că la data de 28 septembrie, în anul 2019, în a doua jumătate de zi, a primit o solicitare de prietenie din partea unui unchi pe nume Grachila Denis. În cele din urmă, ultimul a solicitat un ajutor, a întrebat dacă dispune de card bancar pentru a face un transfer bănesc, deoarece el se afla în Germania și dorea să transfere bani pentru familia lui și a transmis acestuia datele de la card, după care a cerut și codul de acces, motivând că așa este transferul din altă țară. Susține, că la acel moment avea suma de 3650 lei, iar ulterior, după ce a transmis datele, pe la orele 19 și 00 min. până la 20 și 00 min. a primit un mesaj prin care a fost informat că a fost extrasă suma de 150 lei și a doua tranzacție de 3500 de lei. Văzând că au fost extrași banii, el i-a scris pe rețelele de socializare, însă acesta l-a asigurat că la transmiterea banilor va fi restituită și această sumă, după care acesta nu a mai răspuns. Prin rude a găsit numărul de telefon al unchiului său, dar el nu se afla în Germania și l-a întrebat despre această situație, la care el i-a comunicat că nu cunoaște nimic despre așa caz. Astfel, în acea seară a anulat cardul, a doua zi a mers la poliție,

unde a depus plângere, iar a doua zi a constatat că profilul lui era cu un alt nume de profil.

La întrebările instanței a precizat că suma nu i-a fost restituită, dar ar dori să fie restituit prejudiciul (vol. I, f.d.205).

5. În pofida faptului că inculpatul Ciobanu Constantin nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor, iar ulterior nu s-a mai prezentat în ședința de judecată și nu și-a mai expus în fața instanței opinia în privința tuturor circumstanțelor de fapt incriminate, vinovăția acestuia în comiterea faptelor incriminate, se confirmă totuși prin probele cercetate nemijlocit în ședința de judecată, și anume:

cauza penală nr. 1-3260/2021 (în care figurează partea vătămată Octavian Spatarenco, cu nr. cauzei la urmărirea penală 2020011301):

Prin declarațiile martorilor.

5.1. Martorul **Victor Moraru**, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că îl cunoaște pe inculpatul Ciobanu Constantin, dar pe partea vătămată Spatarenco Octavian nu îl cunoaște, după care a indicat că în luna februarie, anul 2020 a fost rugat de către Constantin prin intermediul cunoscutului Sergiu Olenicov ca să primească niște bani de peste hotare, deoarece Constantin nu are buletin de identitate și de la bancă să primește acești bani. Astfel, a mers la „Victoriabank” și a ridicat suma de 200 EURO pe care a transmis-o lui Constantin Ciobanu.

La întrebarea procurorului a subliniat că nu ține minte de la cine a fost transferată această sumă de bani.

La întrebările apărătorului a menționat, că în ziua în care a primit, atunci a transmis lui Ciobanu Constantin, care era singur când i-a transmis banii și nu i-a comunicat de la cine a primit banii și pentru ce. De asemenea, nu ține minte exact dacă a primit careva mulțumiri, dar posibil că da și nu ține minte dacă i-a dat careva bani și lui sau nu (vol. I, f.d.195).

5.2. Mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală și cercetate nemijlocit în ședința de judecată:

- *procesul - verbal de cercetare la fața locului din 16 martie 2020, cu anexa imaginilor imprimate pe file A4, prin care a fost cercetat profilul din rețeaua de socializare „ok.ru” cu numele „Nicolae Vlas”, fiind afișate data nașterii la *****, locuitor al r-lui *****și având distribuite 56 de fotografii, toate încărcate la 27 februarie 2020, precum și din anexă reiese conversația cu posesorul acestui profil cu numele „Nicolae Vlas”, care solicită inițial un împrumut de 200 de EURO prin transfer pe numele „Moraru Victor”, iar ulterior a mai solicitat suplimentar să-i mai fie efectuat un transfer pe numele „Olenicov Sergiu” în cuantum de 300 de EURO cu titlu de împrumut, confirmând în final primirea mijloacelor bănești (vol. I, f.d.9-36);*

- *procesul - verbal de examinare a obiectului din 21 decembrie 2020 prin care prin care au fost examinate conversațiile pe rețeaua de socializare „Odnoklassniki” între persoanele care dețin profilul „Spatarenco O” și „Vlas Nicolae” (vol. I, f.d.37);*

- *procesul - verbal de examinare a obiectului din 11 iunie 2020 prin care au fost examinate actele parvenite de la „MoneyGram International” care confirmă 3 tranșe de*

transmitere a banilor de către Spatarenco Octavian în cuantumurile de 200 de EURO, de 300 de EURO și de 300 de EURO la 3 instituții bancare distincte, din care sumele de 200 de EURO și 300 de EURO au fost remise la 27 februarie 2020 pe numele lui Victor Moraru și Sergiu Oleinikov, iar o sumă de 300 de EURO a fost remisă la 6 martie 2020 pe numele lui Valeri Timuș (vol. I, f.d.48-53);

- *procesul - verbal de ridicare din 5 octombrie 2020* prin care de la Nicolae Pascaru, în calitate de jurist al B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., au fost ridicate: copia transferului internațional efectuat pe numele cet. Oleinikov Sergiu în sumă de 300 EURO; copia eliberării numerarului nr. *****; copia extrasului a dovezii de primire a transferului; copia extrasului privind nr. de transfer ***** (vol. I, f.d.82);

- *procesul verbal de examinare a obiectului din 21 decembrie 2020* prin care au fost examinate actele ridicate de la B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., prin care s-a stabilit că Spatarenco Octavian, din statul Irlanda, a remis suma de 300 EURO pe numele Oleinikov Sergiu la 27 februarie 2020, după care Oleinikov Sergiu i-a ridicat la sucursala „Agenția 91” a B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. (vol. I, f.d.83-87);

- *procesul - verbal de examinare a obiectului din 21 decembrie 2020* prin care au fost examinate documentele parvenite de la B.C. „EUROCREDITBANK” S.A., unde s-a stabilit că Spatarenco Octavian a remis mijloace bănești pe numele lui Valeri Timuș, care ulterior au fost ridicați de Timuș Valeri (vol. I, f.d.93-97);

- *procesul - verbal de examinare a obiectului din 21 decembrie 2020* prin care au fost examinate documentele parvenite de la B.C. „VICTORIABANK” S.A., fiind stabilit că Spatarenco Octavian a remis mijloace bănești în sumă de 200 de EURO pe numele „Moraru Victor” la 27 februarie 2020, care ulterior au fost ridicați de către Moraru Victor în cadrul sucursalei nr. 26 „Agenția Energia” (vol. I, f.d.103-106).

5.3. Mijloacele materiale de probă:

- *capturi de ecran ale conversațiile pe rețeaua de socializare „Odnoklassniki” între persoanele care dețin profilul „Spatarenco O” și „Vlas Nicolae”* pe 18 file A4 (vol. I, f.d.17-34), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.38) și anexate la materialele cauzei penale;

- *acte remise de „MoneyGram International”* pe 4 file (vol. I, f.d.50-53), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Andrei Harbuz din 11 iunie 2020 (vol. I, f.d.54) și anexate la materialele cauzei penale;

- *actele ridicate de la B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. privind transferul de mijloace bănești efectuat la 27 februarie 2020* pe 4 file (vol. I, f.d.84-87), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă și anexate la materialele cauzei penale nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.88);

- *documentele remise de către B.C. „EUROCREDITBANK” S.A.* pe 4 file (vol. I, f.d.94-97), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.98) și anexat la materialele cauzei penale;

- *documentele remise de B.C. „VICTORIABANK” S.A., pe faptul transferului mijloacelor bănești în cuantum de 200 de EURO la 27 februarie 2020 pe 3 file (vol. I, f.d.104-106), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.38) și anexate la materialele cauzei penale.*

cauza penală nr. 1-1701/2022 (în care figurează partea vătămată Vladimir Surdu, nr. cauzei la urmărirea penală 2021370319):

5.4. Mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală și cercetate nemijlocit în ședința de judecată:

- *procesul - verbal de ridicare a obiectelor din 5 octombrie 2021* prin care de la partea vătămată Vladimir Surdu au fost ridicate capturi de ecran pe 12 file de format A4 cu discuțiile purtate prin rețeaua „ok.ru”, în care un interlocutor solicită datele cardului bancar al respondentului, inclusiv parola remisă prin SMS de către instituția financiară, cu pretextul necesității primirii unor mijloace bănești din statul Germania în cuantum de 500 de EURO pe un cont bancar (vol. II, f.d.10-22);

- *procesul - verbal de ridicare a obiectelor din 6 octombrie 2021*, prin care a fost ridicat extrasul pe contract încheiat între Surdu Vladimir și instituția financiară B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. (vol. II, f.d.24-27);

- *Procesul verbal de examinare a documentelor din 6 octombrie 2021*, prin care s-a cercetat extrasul din contul deținut de Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., fiind stabilit că la data de 28 septembrie 2021, la ora 21.07, s-au extras în 2 tranșe de pe contul nr.*****mijloace bănești de 3000 lei și respectiv 650 lei (vol. II, f.d.28);

- *procesul - verbal de ridicare din 23 noiembrie 2021*, prin care s-au ridicat de la B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. un suport electronic de tip DVD-R cu imagini foto și video capturate de bancomatul „ATM 276” la 28 septembrie 2021 situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău (vol. II, f.d.59-60);

- *procesul verbal de examinare a obiectului din 7 decembrie 2021*, prin care s-au cercetat înregistrările foto-video capturare la bancomatul „ATM 276” situat pe str. Calea Ieșilor din mun. Chișinău, la data de 28 septembrie 2021, la ora 21 și 07 min., în care se observă o persoană îmbrăcată în hanorac de culoare gri, pe cap cu un chipiu de culoare albastru închis, iar fața este acoperită cu mască de protecție și pe hanorac se atestă inscripția „SCND N4” (vol. II, f.d.62-64);

5.5. Mijloacele materiale de probă:

- *extrasul din contul deținut de Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. cu nr.*****pe 3 file A4 (vol. II, f.d.25-27), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă și anexat la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Cristina Delion din 6 octombrie 2021 (vol. II, f.d.29);*

- *un purtător tehnic pentru stocarea informațiilor de tip DVD-R de culoare albă, înregistrările foto-video capturare la bancomatul „ATM 276” situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău (vol. II, f.d.60), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă și anexat la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Alexandru Stratanenco din 7 decembrie 2021 (vol. II, f.d.65).*

5.6. Instanța precizează că în continuare, de către partea apărării nu au mai fost prezentate, nu au fost administrate și nu a fost solicitat administrarea altor mijloace de probă suplimentar celor prezentate de partea acuzării.

În subsidiar, în dezbateri judiciare, de către apărătorul Daniel Șontea, care acționează în interesele lui Ciobanu Constantin în temeiul mandatului avocațial nr. MA *****din 25 noiembrie 2021 (vol. I, f.d.140) a precizat că pe episodul din data de 29 septembrie 2021 inculpatul nu a recunoscut vina și a comunicat că de fapt a organizat comiterea infracțiunii fratele acestuia care își ispășea pedeapsa în penitenciarul Brănești, iar la solicitarea fratelui, doar a ridicat mijloace bănești, pe când în cel de-al doilea episod, a recunoscut vina și solicită să fie luat în considerare faptul că inculpatul este la prima abatere și să fie aplicată o pedeapsă în quantum minim aplicabil.

Cu privire la aprecierea probelor și încadrarea juridică:

6.1. Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind independența, eficiența și rolul judecătorului, judecătorii au obligația și trebuie să dețină puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

6.2. Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

6.3. În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovatei, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte „*erga omnes*”, iar soluția magistraților trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

6.4. Potrivit art. 93 din Codul de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: declarațiile bănuțului, învinuțului, inculpatului și etc.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în conformitate cu art. 101 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale.

6.5. Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător.

Explicații în acest sens se conțin în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 24 februarie 2000 potrivit căreia sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

6.6. Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului Ciobanu Constantin, pe cauzele penale în privința sa a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare.

La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează acuzația, care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuît, prin ordonanțele de punere sub învinuire și rechizitoriile întocmite, în conformitate cu prevederile art. 190 alin. (1) și respectiv art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

6.7. Respectiv, instanța mai remarcă că potrivit art. IV, pct. 4) al Legii privind modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare de la 17 august 2018, Codul penal a fost modificat și anume la articolul 190, în dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* s-a substituit cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”*, iar în dispoziția alineatului (2), litera c), sintagma *„cu cauzarea de daune în proporții considerabile”* s-a exclus.

Ulterior, după modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, instanța conchide că articolul 190 alin. (1) din Codul penal,

în prezent stabilește răspunderea penală pentru sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, iar dispoziția alineatului (2), litera c) al ultimului articol fiind completat cu sintagma „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, pentru care este prevăzută o sancțiune cu închisoare de la 1 an până la 5 ani, adică mai gravă decât cea incriminată potrivit rechizitoriului în cauza penală nr. 1-3260/2021.

6.8. În acest sens, în concordanță cu dispoziția art. 325 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, instanța statuează că judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*, care trebuie să corespundă cu strictete dispoziției art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, iar modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și *nu se lezează dreptul lui la apărare*, condiții de la care instanța nu poate deroga în vederea respectării garanțiilor unui proces echitabil acordate acuzatului Ciobanu Constantin.

Respectiv, conform dispoziției art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, ordonanța de punere spre învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanța juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea n-a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, formelor de participare dacă infracțiunea a fost săvârșită de un grup de persoane, circumstanțele care agravează răspunderea, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal, care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

De asemenea, conform art.1 alin.(3) din Codul de procedură penală, instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau *condamnată*.

6.9. Astfel, în motivarea sentinței, instanța de judecată și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acușările au fost sau nu bine justificate conform standardului de dovadă „*în afara dubiilor rezonabile*” și doar în limitele acușărilor formulate, or astfel de dovadă poate rezulta doar din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau similare prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978*).

La fel, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 18 din 22.05.2017, pct. 70, menționează că libera apreciere a probelor nu înseamnă arbitrar, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt expuse de către instanța de judecată în acte procedurale, care vor fi motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii.

În același timp, Curtea Constituțională reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (*hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978*).

Respectiv, conform pct. 102 al hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016, procesul judiciar trebuie să fie guvernat de principii fundamentale, cum ar fi „*legalitatea, prezumția nevinovăției, aflarea adevărului, oficialitatea, garantarea libertății și siguranței persoanei, dreptul la un proces echitabil prin garantarea dreptului la apărare și al egalității părților în proces*”.

Concomitent, Curtea prin hotărârea sa nr. 10 din 16 aprilie 2010 privind revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998, a stabilit că „*principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, tratatele internaționale ratificate și la care Rep. Moldova a aderat sunt parte componentă a cadrului legal al țării și devin norme de drept intern*”, iar în sensul acestei interpretări, dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, astfel că prin aderarea la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a cărei interpretare se asigură de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudența acesteia devine parte a dreptului intern, făcând parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (*soft law*).

6.10. În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii, iar sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile.

Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la *dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină*, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*) și la fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

6.11. În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 CPP, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în

următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

6.12. În acest mod, analizând cumulusul de probe anexate la dosar, inclusiv poziția inculpatului de recunoaștere a vinovăției și declarațiile părții vătămate depuse la faza urmăririi penale, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu, pentru care inculpatul Ciobanu Constantin a fost trimis în judecată există, au fost săvârșite de acesta și întrunesc semnele obligatorii ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (1) și respectiv de art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare de la 17 august 2018, până la modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*), potrivit argumentelor expuse *infra*.

6.13. Astfel, cu referire la episodul *în care figurează partea vătămată Spatarenco Octavian*, instanța precizează că fapta infracțiunii se demonstrează prin declarațiile nemijlocit ale ultimului, coroborate integral cu cele ale martorului Moraru Victor, precum și prin lipsa unor discrepanțe semnificative cu informația furnizată prin alte mijloace de probă, din care denotă cert că au fost pretinse sub pretextul unui împrumut mijloacele bănești, au fost remise de către victimă martorului Moraru Victor și ultimul în continuare le-a transmis inculpatului.

Or, prin declarațiile acestora au descris în mod evident atât locul comiterii infracțiunii, cât și timpul acesteia sau suma valorilor bănești transmise inculpatului, confirmate inclusiv și de Ciobanu Constantin în cadrul audierii sale la faza urmăririi penale.

6.14. Astfel, din probele enunțate denotă în primul rând inițiativa venită de la inculpatul Ciobanu Constantin în scopul comiterii infracțiunii incriminate, ultimul camuflându-și identitatea sa sub numele altei persoane cunoscute victimei, anume pentru a obține încrederea ultimului, ce denotă intenția evidentă de a comite infracțiunii.

Ulterior a coordonat condițiile cu partea vătămată, a convins-o prin aceste manopere frauduloase să-i remită în 2 rate mijloace bănești în cuantum total de 500 de EURO, pe care le-a primit ulterior prin persoane intermediare.

6.15. Astfel, din declarațiile părții vătămate Octavian Spatarenco, ultimul confirmă faptul că a primit un mesaj pe site-ul de socializare „odnoklasniki” de la o persoană pe nume Vlas Nicolae, care este un cunoscut de familie și ultimul l-a rugat să-l împrumute cu suma de 200 de EURO pe care i-a promis că îi va întoarce peste vreo săptămână, după care a solicitat ca să facă un transfer în Republica Moldova unei persoane pe nume Moraru Victor, solicitare care a fost acceptată și executată de victimă.

6.16. În acest mod, martorul Victor Moraru confirmă faptul, că îl știe pe inculpatul Ciobanu Constantin, iar în luna februarie, anul 2020 a fost rugat de către inculpat prin intermediul cunoscutului Sergiu Olenicov ca să primească niște mijloace bănești de peste hotare, deoarece Constantin nu are buletin de identitate, după care a

mers la instituția financiară a B.C. „Victoriabank” unde a ridicat suma de 200 EURO pe care a și transmis-o lui Constantin Ciobanu în aceeași zi, confirmând participarea inculpatului la comiterea infracțiunii și faptul dispunerii de mijloacele bănești sustrate cu scop de cupiditate.

6.17. De asemenea, tot partea vătămată Octavian Spatarenco continuă să explice că la termenul de câteva ore după remiterea sumei de 200 de EURO, aceeași persoană a mai solicitat un transfer în cuantum de 300 de EURO, aducând motive că îi va restitui aceste mijloace bănești, iar astfel a mai transferat alte mijloace bănești deja pe numele unei persoane „Olenicov”.

De altfel, partea vătămată a mai detaliat că mijloacele bănești au fost remise prin aplicația „MoneyGram”, iar prejudiciul cauzat astfel este unul considerabil.

În acest sens, se mai invocă din declarațiile victimei că la ziua scadentă, l-a contactat pe Vlas Nicolae pe rețeaua de socializare, iar ultimul a rămas uimit, din motivul că nu a luat nici un împrumut de la Octavian Spatarenco, ultimul conștientizând astfel că a fost înșelat.

6.18. De asemenea, instanța notează că cele relatate se confirmă cert prin examinarea profilului din rețeaua de socializare „ok.ru” cu pseudonimul „Nicolae Vlas”, fiind relevat îndeosebi conversația cu posesorul ultimului profil enunțat, care solicită inițial un împrumut de la victimă în cuantum de 200 de EURO prin transfer pe numele unei persoane „Moraru Victor”, iar ulterior a mai solicitat suplimentar să-i mai fie efectuat încă un transfer pe numele „Oleinicov Sergiu” în cuantum de 300 de EURO cu titlu de împrumut, confirmând în final primirea tuturor mijloacelor bănești, cimentând cele expuse de victimă și de martorul Victor Moraru.

6.19. La fel, au mai fost ridicate și examinate actele parvenite de la „MoneyGram International” care confirmă remiterea celor 2 tranșe de transmitere a mijloacelor bănești de către Spatarenco Octavian în cuantumurile de 200 de EURO și de 300 de EURO la 2 instituții bancare distincte, la data de 27 februarie 2020, pe numele lui Victor Moraru și Sergiu Oleinicov, adică corespunde informației oferite de partea vătămată.

6.20. Mai mult, conform actelor ridicate de la B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. privind transferurile efectuate de partea vătămată în speță, s-a coagulat versiunea că Spatarenco Octavian, din statul Irlanda, a remis suma de 300 EURO pe numele lui Oleinicov Sergiu la 27 februarie 2020, după care Oleinicov Sergiu i-a ridicat la sucursala „Agenția 91” a B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., iar în mod similar, potrivit documentelor parvenite de la B.C. „VICTORIABANK” S.A., s-a stabilit că Spatarenco Octavian a remis și mijloace bănești în sumă de 200 de EURO pe numele lui Moraru Victor tot la 27 februarie 2020, care ulterior au fost ridicați de către martorul Moraru Victor în cadrul sucursalei nr. 26 „Agenția Energia”.

6.21. În alt context, din documentele parvenite de la B.C. „EUROCREDITBANK” S.A., unde s-a stabilit că Spatarenco Octavian a remis mijloace bănești pe numele lui Valeri Timuș, care ulterior au fost ridicați de ultimul, excedă limitele învinuirii în cauza pendinte și nu oferă informație pertinentă în speță, reoferindu-se la alte fapte comise, distinct de cea incriminată la caz.

Instanța conchide că în acest caz, inculpatul a acționat printr-o intenție unică de a dobândi de la victimă mijloace bănești într-o sumă unică, chiar dacă s-a efectuat prin 2 episoade distincte și constituie în esență o faptă prejudiciabilă unică în acest sens, iar caracterul urmărilor prejudiciabile denotă încadrarea juridică corectă a acțiunilor acestuia, pe care acuzarea a formulat-o în temeiul art. 190 alin. (1) din Codul penal.

6.22. Cu referire la speța *în care figurează partea vătămată Vladimir Surdu*, instanța concretizează că din conținutul declarațiilor acestuia, denotă existența unui prejudiciu material considerabil cauzat părții vătămate, precum și timpul sau locul transmiterii mijloacelor bănești inculpatului, care a acționat prin prisma unor manopere frauduloase cu caracter de îndeletnicire și a dobândit de la victimă mijloace bănești în cuantum de 3650 de lei, obținând datele necesare ale cardului bancar, sub pretextul necesității remiterii unor mijloace bănești, iar în acest sens, făptuitorii au recurs la expunerea unei identități false.

6.23. Prin urmare, potrivit declarațiilor lui Vladimir Surdu, ultimul comunică că la data de 28 septembrie, în a doua jumătate de zi, a primit o solicitare de prietenie din partea unui unchi pe nume Grachila Denis, ce denotă manoperele frauduloase în scopul obținerii încrederii victimei că este contactat de o rudă.

În cele din urmă, Vladimir Surdu comunică, că interlocutorul său cu pseudonimul „Grachila Denis” a solicitat un ajutor și a întrebat dacă dispune de card bancar pentru a efectua un transfer financiar, motiv pentru care și a transmis acestuia datele sale ale cardului, inclusiv codul de acces, după care au fost extrase mijloacele bănești, iar după convorbirea cu unchiul său, ultimul i-a comunicat că nu cunoaște nimic despre așa caz, ce denotă existența faptei prejudiciabile, care s-a consumat prin ridicarea din contul bancar deținut de victimă prin intermediul bancomatului a mijloacelor bănești în cuantum de total de 3650 de lei.

6.24. În argumentarea constatării faptei prejudiciabile comise se relevă că de la partea vătămată Vladimir Surdu au fost ridicate capturile de ecran ale conversațiilor purtate prin rețeaua „ok.ru”, în care interlocutorul într-adevăr solicită datele cardului bancar al respondentului Vladimir Surdu, inclusiv parola remisă prin SMS de către instituția financiară, cu pretextul necesității primirii unor mijloace bănești din statul Germania în cuantum de 500 de EURO pe un cont bancar, astfel fiind confirmată obținerea tuturor datelor necesare pentru a putea sustrage ulterior mijloacele bănești din contul deținut de partea vătămată.

6.25. De altfel, aceste teze se motivează prin extrasul din contul deținut de către Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A., care fiind examinat, s-a stabilit că la data de 28 septembrie 2021, la ora 21 și 07 min., s-au extras în 2 tranșe de pe contul nr.*****mijloacele bănești în cuantum de 3000 de lei și respectiv de 650 lei.

6.26. În acest mod, se reține și declarațiile inculpatului la faza urmăririi penale, or ultimul a ezitat să își expună poziția în fața instanței și chiar dacă nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii, totuși afirmă despre participarea altor persoane la comiterea faptei, or inculpatul a relatat cert că a fost telefonat de către fratele Ciobanu Octavian, care la acel moment își executa pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul Brănești și el i-a trimis un cod prin intermediul aplicației „Messenger”, după care i-a spus să se ducă la un

bancomat B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. să extragă suma de 3600 de lei, ce denotă pe de o parte că Ciobanu Constantin a ridicat mijloacele bănești sustrase de la partea vătămată, iar în alt aspect faptul că inducerea în eroare a victimei a fost efectuată de alte persoane, coagulând existența mai multor făptuitori la săvârșirea faptei, care aveau roluri prestabilite în acest caz.

Mai mult, tot inculpatul a confirmat că s-a apropiat de un bancomat de pe str. Calea Ieșilor, unde a introdus codul pe care l-a trimis fratele și a extras de 2 ori suma de 3650 lei, după care banii i-a transferat pe alt cont, indicat tot de fratele său, cimentând integral cele relatate de partea vătămată Vladimir Surdu.

6.27. În subsidiar, instanța reține că cele comunicat de inculpat la faza urmăririi penale se confirmă prin înregistrările video ridicate pe un suport electronic de tip DVD-R, care au fost capturate de bancomatul „ATM 276” la 28 septembrie 2021 situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău, or în rezultatul cercetării acestora, s-a evidențiat că la data de 28 septembrie 2021, la ora 21 și 07 min., se observă o persoană îmbrăcată în hanorac de culoare gri, pe cap cu un chipiu de culoare albastru închis, iar fața este acoperită cu mască de protecție și pe hanorac se atestă inscripția „SCND N4”, similar celui ridicat de la inculpat în cadrul reținerii sale din 26 noiembrie 2021 (vol. II, f.d.92).

6.28. În aceste condiții, instanța consideră realizată fapta infracțională comisă cu intenție de către făptuitor, susținută prin probele enunțate *supra*, ce demonstrează consecutivitatea evenimentelor descrise și vinovăția inculpatului Ciobanu Constantin, care a participat la comiterea infracțiunii în calitate de autor, având rolul nemijlocit de sustragere a mijloacelor bănești în contextul când acesta i-a extras prin intermediul bancomatului.

6.29. Astfel, instanța de judecată apreciază că probele pe care se bazează învinuirile aduse de acuzarea de stat pe aceste capete de acuzare sunt suficiente, bazate pe circumstanțe de fapt veridice, din care denotă că au fost comise infracțiunile de escrocherie, prin intenție directă, motivele infracțiunii fiind concretizat prin interesul material.

6.30. Instanța precizează că circumstanțele cazurilor incriminate sunt descrise amănunțit și inclusiv de către inculpatul Ciobanu Constantin în cazul lui Surdu Vladimir, chiar dacă nu recunoaște vinovăția și corespund integral celor relatate de victimă, precum și în episodul cu victima Spatarenco Octavian a recunoscut vina la faza urmăririi penale, semn care atribuie poziției inculpatului de recunoaștere a vinovăției un caracter veridic a circumstanțelor de fapt declarate, cu excepția invocării lipsei vinovăției sale la săvârșirea faptei în episodul în care figurează victima Surdu Valeriu, motivând că nu a cunoscut sursa de proveniență a mijloacelor bănești iar prin urmare se confirmă faptele infracțiunilor incriminate, cât și comiterea acestora cu vinovăție de către Ciobanu Constantin.

În acest context, cu referire la respingerea poziției inculpatului, care pledează că nu a cunoscut despre sursa mijloacelor bănești sustrase din contul lui Surdu Vladimir, instanța opinează că declarațiile unei persoane mereu pot varia nesemnificativ în dependență de personalitatea acesteia, după modul său de expunere sau după timpul relatării unor circumstanțe, însă în esență informația obținută este aceeași și nu afectează

probatoriul în cauza penală, iar în consecință, instanța consideră drept veridică informația furnizată de inculpatul Ciobanu Constantin cu privire la circumstanțele de fapt relatate pe acest episod, fiind indubitabil confirmate prin alte mijloace de probă administrate, însă apreciază critic lipsa de vinovăție a sa, pe care o consideră o formă vădită de eschivarea de la răspunderea penală, or *veridicitatea* este însușirea, caracterul a ceea ce este cert, adică ceea ce este conform cu adevărul, real și poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către organul de urmărire sau instanță cu realitatea pe care o probează această informație, la caz de inculpat, apreciată în cumul cu alte mijloace de probă.

Mai mult, aprecierea declarațiilor inculpatului în cadrul acestui proces penal, au avut loc prin prisma art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, care impune acestora o valoare probantă condiționată și de existența altor probe în cauză, care să confirme veridicitatea lor, iar în prezentul proces penal, depozițiile acestuia cu privire la lipsa vinovăției sale nu coroborează și nu se susține reciproc cu alte mijloace de probă administrate în procesul penal, relevante în acest sens, care demonstrează comiterea faptelor infracționale cu vinovăție, adică contrariul.

6.31. În subsidiar celor enunțate, instanța statuează că doar inculpatul care a comis cu adevărat o faptă infracțională poate explica în detaliu evenimentele unei fapte infracționale, or numai acesta cunoaște cel mai corect și mai adevărat circumstanțele cazului, dar concomitent, în contextul în care nu s-a identificat o explicație plauzibilă a camuflării sale în timpul extragerii mijloacelor bănești, prin recurgerea la o mască de protecție, chipiu și hanorac cu glugă, care în esență nu afectează dreptul la tăcere al inculpatului, precum și săvârșirea prin îndeletnicire a acestor fapte similare, impune o lipsă de credibilitate evidentă a celor expuse de inculpat, fiind confirmată cert vinovăția sa în săvârșirea ambelor infracțiuni.

Subsecvent, se va nota faptul că într-adevăr orice acuzat are dreptul de a păstra tăcerea și de a nu se auto incrimina [*a se vedea cauzele Funke împotriva Franței, pct. 44; O'Halloran și Francis împotriva Regatului Unit (MC), pct. 45, și Saunders împotriva Regatului Unit (MC), pct. 60*], iar instanță mai statuează că pe de o parte, o condamnare nu ar trebui să se bazeze exclusiv sau în principal pe tăcerea acuzatului sau pe refuzul său de a răspunde la întrebări sau de a depune mărturie, însă pe de altă parte, dreptul de a păstra tăcerea nu poate împiedica luarea în considerare a tăcerii persoanei în cauză, în situații care impun în mod clar o explicație din partea sa, în vederea aprecierii probelor aflate la dosar, precum la caz cele expuse anterior.

Or, nu se poate susține că decizia unui inculpat de a păstra tăcerea de-a lungul întregii proceduri penale trebuie să fie neapărat lipsită de implicații, iar pentru a stabili dacă faptul că tăcerea poate avea concluzii defavorabile inculpatului și încalcă art. 6, trebuie să se ia în considerare toate circumstanțele, având în vedere în special ponderea pe care instanțele naționale le-au abordat-o acestei tăceri, apreciind elementele de probă și gradul de constrângere inerent situației [*John Murray împotriva Regatului Unit (MC), pct. 47*], însă la caz instanță nu a atribuit un caracter decisiv declarațiilor inculpatului la faza urmăririi penale sau lipsa implicării sale, decât fiind apreciate și coroborate cu probele administrate în procesul penal.

6.32. În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanțele expuse în învinuirile aduse inculpaților.

6.33. În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (*acțiune sau inacțiune*) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din Codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudența, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

6.34. Astfel, **cu referire la temeiul juridic privind atragerea lui Ciobanu Constantin la răspundere penală**, conform încadrării juridice în baza art. 190 alin. (1) și respectiv art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pentru fiecare episod în parte, instanța de judecată consideră necesar ca acesta să fie condamnat pentru comiterea infracțiunilor incriminate conform actelor de învinuire, reieșind din considerentele enumerate *infra*, precum și din totalitatea probelor examinate în ședința de judecată și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că inculpatul Ciobanu Constantin a comis infracțiunile incriminate, conform aprecierilor susținute *supra*.

6.35. În acest mod, instanță constată că în contextul fiecărei infracțiuni, în mod similar inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, care are un caracter complex, *obiectul juridic principal* al acestei infracțiuni formându-l relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar acțiunea adiacentă fiind exprimată în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (*în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic*) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.

De asemenea, *obiectul juridic secundar* al escrocheriei în spețe, îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea și executarea unui act juridic, alterate prin manoperele frauduloase ale inculpatului, cât și a altor coautori în episodul în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir.

Obiectul material al infracțiunilor în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, în spețe existând în mijloacele bănești dobândite ilicit.

În subsidiar, conform art. 459 alin. (5) din Codul civil (*art. 288 alin. (5) din Codul civil, în redacția Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv *banii*, iar conform art. 455 din Codul civil, prin bunuri se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile.

6.36. Analizând *latura obiectivă* a componenței infracțiunilor incriminate lui Ciobanu Constantin, instanța de judecată subliniază că aceasta are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (*în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic*) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, la caz inculpatul participând nemijlocit la comiterea acțiunii principale, conform înțelegerii cu persoanele neidentificate, care au participat la inducerea în eroare a victimei.

Urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, a cărui mărime se valorifică în quantum bănesc pentru fiecare caz separat, manifestă un caracter considerabil pentru părțile vătămate, iar legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile este una dovedită prin probe administrate la faza de urmărire penală, descrise anterior, cât și prin declarațiile părților vătămate.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că potrivit art. 126 alin. (2) din Codul penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește

luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, din materialele dosarului penal, în cumul cu alte circumstanțe, precum declarațiile personale a părților vătămate în cadrul sesizării și audierii acestora cu privire la considerabilitatea bunurilor sustrate, nemodificate pe parcursul procesului penal, importanța mijloacelor bănești sustrate pentru aceștia, care sunt importanți și necesari în activitatea zilnică a părților vătămate sau lipsa unor venituri exorbitante, în ansamblu confirmă trăsăturile considerabile ale prejudiciului cauzat în fiecare speță.

Instanța reține că, escrocheria este o infracțiune materială, ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință, iar la cazurile deduse judecății, acest fapt se dovedește indiscutabil, mai mult când, prejudiciul cauzat nici nu a fost restituit până în prezent.

Totodată, inducerea în eroare a părților vătămate prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv a inculpatului, impune instanței ideea că în toate cazurile, în mod similar, consimțământul victimelor a fost viciat la momentul transmiterii bunului prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorii infracțiunii, care au creat victimelor o reprezentare falsă a realității privind identitatea lor.

Mai exact, inculpații au solicitat victimelor să le transmită mijloacele bănești, abuzând de încrederea acordată, prin prezentarea unor identități false, dar cunoscute victimelor și invocând pretexte fals, după care inculpatul nu a întreprins nici o acțiune fie de respectare a obligațiilor asumate, fie de restituire a prejudiciilor cauzate, manifestând astfel din startul acțiunilor intenția reală a dobândirii ilicite a mijloacelor bănești.

Subsecvent, în cazul în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir, instanța mai reține ca întrunită și circumstanța agravantă prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, descrisă prin sintagma „*de două sau mai multe persoane*”, or s-a stabilit cu certitudine în acest caz participarea atât a lui Ciobanu Constantin, cât și a unor persoane neidentificate în contextul săvârșirii infracțiunii incriminate acestuia, prin realizarea acțiunii adiacente a laturii obiective.

6.37. Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de escrocherie este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate *supra*, denotă prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunilor de către inculpatul Ciobanu Constantin.

Instanța de judecată reține faptul că inculpatul Ciobanu Constantin a recunoscut vinovăția sa la faza urmăririi penale în episodul cu victima Octavian Spatarenco, iar în alt episod a oferit detalii despre modul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești, infirmând însă

în mod evaziv vinovăția sa la comiterea faptei, obiecție care a fost apreciată drept nefondată de instanță, or inculpatul în mod vădit conștientiza sursa de proveniență a mijloacelor bănești, în condițiile când a comis fapta în privința lui Surdu Vladimir cu caracter de îndeletnicire, anterior prin metode tangente săvârșind și o faptă prejudiciabilă în privința lui Spatarenco Octavian, s-a camuflat în momentul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești și a dispus de ei împreună cu coautorii neidentificați, întrunind elementele intelectual și volitiv ale intenției stabilite.

Mai mult, acesta a întreprins acțiuni directe în scopul realizării laturii obiective a faptelor incriminate, dar și a participat la momentul primirii mijloacelor bănești în circumstanțe în care ar fi imposibil pentru orice persoană să nu perceapă caracterul ilicit al faptei comise.

Concomitent, instanța a constatat prezența semnelor obligatoriu care confirmă prezența scopului de cupiditate la săvârșirea infracțiunilor, ori din mijloacele de probă administrate denotă exclusiv dorința inculpatului de a beneficia de mijloacele bănești sustrase, de a le trece în posesia sa și/sau altor persoane, neavând intenția folosirii temporare a acestora, dovadă fiind însușirea ulterioară certă a mijloacelor bănești, precum și nerestituirea până în prezent proprietarilor de drept a prejudiciului cauzat, după cum se confirmă prin cererile înaintate de părțile vătămate.

În subsidiar, instanța atestă că inclusiv o cerință privind folosirea temporară a unui bun tot urmează a fi motivată prin anumite circumstanțe obiective, inclusiv restituirea lor la data scadentă promisă etc., care în speță nu se regăsesc.

În consecință, sub incidența legii penale au intrat doar acele încălcări care au demonstrat cu certitudine rea-voința și fraudă din partea inculpatului, împrejurări prezente la prezentele spețe și confirmate prin declarațiile părților vătămate, ale martorului, cât și prin mijloacele de probă anexate la materialele cauzei penale, dar și parțial prin declarațiile inculpatului.

6.38. Din punct de vedere al calității de *subiect* al infracțiunii, instanța statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, a atins vârsta de 16 ani, în cazul în care figurează partea vătămată Octavian Spatarenco și conform art. 21 alin. (2) din Codul penal, de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) din Codul penal, a atins vârsta de 14 ani, în cazul în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir.

La caz, instanța atestă că inculpatul Ciobanu Constantin a fost identificat prin extrasul din Registrul de Stat al Populației (vol. I, f.d.108) și este născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog (vol. I, f.d.111-112) și astfel întrunește semnele subiectului infracțiunilor incriminate, având concomitent neîmplinită vârsta de 21 de ani în cazul în care figurează partea vătămată Spatarenco Octavian.

6.39. Astfel, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată a încadrat juridic acțiunile inculpatului **Ciobanu Constantin** în baza art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal (în cazul în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir), adică pentru „dobândirea

ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calității substanțiale ale părților actului juridic nul sau anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane” și în baza art. 190 alin. (1) din Codul penal (în cazul în care figurează partea vătămată Octavian Spatarenco), adică pentru „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calității substanțiale ale părților actului juridic nul sau anulabil, precum și determinarea încheierii actului juridic de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții considerabile”, în ambele cazuri potrivit normei penale în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare de la 17 august 2018, până la modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, având în vedere faptul că în acțiunile acestora sânt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate și prin urmare se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea lui Ciobanu Constantin la răspundere penală.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

7.1. De către acuzatorul de stat Diana Vataavu, în dezbaterile judiciare a fost solicitată recunoașterea inculpatului Ciobanu Constantin vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu stabilirea pedepselor:

- în temeiul art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția până la intrarea în vigoare a Legii nr. 247 din 29 iulie 2022*), cu aplicarea art. 10 din Codul penal, cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în temeiul art. 190 alin. (1) din Codul penal (*în redacția până la intrarea în vigoare a Legii nr. 247 din 29 iulie 2022*), cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, cu închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) din Codul penal, solicită ca acestuia să-i fie aplicată o sancțiune definitivă cu închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

7.2. Apărătorul Daniel Șontea, care acționează în interesele inculpatului Ciobanu Constantin, în dezbaterile judiciare a solicitat instanței aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, iar în privința altui episod a ezitat, invocând faptul că inculpatul nu recunoaște vinovăția sa.

7.3. Inculpatul Ciobanu Constantin în ședința de judecată nu s-a expus, fiind constatată eschivarea acestuia și fiind anunțat în căutare în acest scop.

7.4. Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înlătuie opera de

individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

7.5. La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanța va avea în vedere dispozițiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

7.6. Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează, că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri*), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

7.7. Privind gravitatea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal săvârșită de către inculpat, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, comise cu intenție, iar în forma agravată prevăzută la art. 190, alin. (2) lit. b) din Codul penal, după modificările operate prin *Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, comise cu intenție, stabilind noi limite de pedeapsă cu închisoare *de la 1 la 5 ani*, care vor fi aplicabile speței în temeiul art. 10 alin. (1) din Codul penal, deoarece ușurează pedeapsa aplicabilă inculpatului.

Instanța de judecată reține astfel că infracțiunile comise de către inculpatul Ciobanu Constantin fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile fundamentale – relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

7.8. Totodată, instanța de judecată reține că Ciobanu Constantin a comis infracțiunile în lipsa circumstanțelor agravante prevăzute la art. 77 din Codul penal, în prezența circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. a), b) și f) din Codul penal – „*săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave*”, „*săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani*” și „*recunoașterea vinovăției*” în speța în care figurează partea vătămată Octavian Spaterenco, în condițiile în care potrivit informației privind istoria antecedentelor penale ale inculpatului (vol. II, f.d.121-122), nu se atestă condamnări definitive în privința sa, infracțiunea comisă este una mai puțin gravă, inculpatul nu avea împlinită vârsta de 21 de ani și a recunoscut vina în săvârșirea faptei prejudiciabile la faza urmăririi penale.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Ciobanu Constantin de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

7.9. În continuare, instanța de judecată conchide că art. 190 alin. (1) din Codul penal stabilește atât la data comiterii infracțiunii, cât și în prezent o pedeapsă cu amendă

în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

La fel, art. 190 alin. (2) din Codul penal, după modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, stabilește în prezent o pedeapsă cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

În același context, instanța reține întrunite inclusiv condițiile prevăzute la art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, potrivit cărora, la aplicarea pedepsei persoanelor care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, aceasta fiind o regulă prescrisă de lege și nu un drept discreționar, iar în acest sens, maximul pedepsei aplicabile în cazul în care figurează partea vătămată Spatarenco Octavian, se reduce până la 2 ani, luând în considerare că în timpul comiterii infracțiunii pe data de 27 februarie 2020, Ciobanu Constantin avea împlinită vârsta de 20 de ani.

7.10. Concomitent, la stabilirea pedepsei instanța reține pericolul social al infracțiunii săvârșite, or reieșind din acțiunile ilicite ale inculpatului a fost violat dreptul persoanei la protecția proprietății sale și libertatea de a dispune de bunurile sale conform propriei dispoziții.

7.11. Pe cale de consecință, instanța evidențiază că în procesul judiciar, procurorul a solicitat tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub forma închisorii, în privința căreia apărătorul nu a obiectat esențial, însă a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde posibile.

În acest mod, reieșind din opiniile participanților la proces, a materialelor dosarului penal și din cele nominalizate *supra*, instanța consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este aplicarea unei pedepse sub forma închisorii, pentru fiecare faptă comisă în parte, luând în considerare îndeosebi caracterul de îndeletnicire al faptelor comise, care impun instanței o prezumție certă că inculpatul la libertate va fi predispus și va continua să comită infracțiuni similare, dar și prezența concomitentă atât a circumstanțelor atenuante, cât și agravante, care vor fi aplicate în contextul aprecierii cuantumului pedepsei.

Respectiv, instanța va dispune recunoașterea inculpatului Ciobanu Constantin vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu stabilirea pedepselor:

- în temeiul art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir*) cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea patrimoniului altor persoane pe un termen de 2 ani;

- în temeiul art. 190 alin. (1) din Codul penal (*în care figurează partea vătămată Spatarenco Octavian*), prin prisma art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, cu închisoare pe un termen de 6 luni.

În același timp, în ce privește aprecierea tipului penitenciarului pentru executarea pedepsei, instanța de judecată în cazul condamnării inculpatului, în conformitate cu art.

72 alin. (3) din Codul penal, va dispune executarea pedepselor în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța consideră, că sancțiunile aplicate sunt echitabile în raport cu infracțiunile săvârșite și în același timp nu vor genera sentimente de nedreptate, dar vor constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

7.12. Totodată, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) și (2) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, instanța consideră necesar să-i fie aplicată lui Ciobanu Constantin o sancțiune definitivă cu închisoare pe un termen de 2 ani și 2 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea patrimoniului altor persoane pe un termen de 2 ani.

Totodată, aplicarea pedepsei cu închisoare mai este motivată prin raportare la conduita inculpatului dovedită pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, la atitudinea față de faptele comise, la comportamentul său, dar și luând în considerație faptul că inculpatul a desfășurat 2 fapte tangente după modul de operare a făptuitorului, care condiționează o activitate infracțională în timp, cu aspect de profesie sau de îndeletnicire, ce permit instanței de a concluziona și faptul că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală cu închisoare în limitele sancțiunii normelor penale incriminate.

A contrario, s-a pledat pentru adoptarea unei sancțiuni mai aproape de limita minimă aplicabilă, luând în considerare prezența circumstanțelor atenuante reținute în fiecare caz în parte și inclusiv faptul că anterior inculpatul nu a mai fost deținut în instituții penitenciare.

7.13. Concomitent, termenul executării pedepsei cu închisoare se va calcula din momentul reținerii inculpatului Ciobanu Constantin și în acest termen se va include inclusiv perioada de timp cât Ciobanu Constantin s-a aflat în stare de reținere de la 25 noiembrie 2021, ora 7 și 50 min. până la data de 26 noiembrie 2021 (vol. I, f.d.129,149).

Cu privire la măsura preventivă.

8.1. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

8.2. În contextul dezbaterilor judiciare, procurorul, inculpatul și apărătorul acestuia nu s-au expus pe marginea aplicării sau menținerii măsurilor preventive în privința inculpatului.

8.3. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța statuează că în privința inculpatului Ciobanu Constantin nu se atestă aplicarea unor măsuri preventive, dar este anunțat în căutare prin încheierea din 3 noiembrie 2022 (vol.I, f.d.189-191).

8.4. În acest context, instanța relevă că conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, *din oficiu* sau la cererea părților și

ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună *aplicarea*, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 175 din Codul de procedură penală, măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă/anumite acțiuni negative asupra desfășurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra *asigurării executării sentinței* constituie măsuri preventive.

Măsurile preventive sânt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre *asigurarea de către instanță a executării sentinței*.

8.5. Așadar, instanța consideră la moment imposibilă aplicarea față de Ciobanu Constantin a unei măsuri preventive mai blânde, pentru a exclude posibilitatea de a fi prejudiciat cursul normal al executării sentințe, constatând prezența circumstanțelor excepționale, care determină necesitatea aplicării măsurii preventive respective.

Or, inculpatul se eschivează fiind anunțat astfel în căutare, dar și a comis 2 infracțiuni similare, constatate prin prezenta sentință, fiind astfel direct predispus spre neexecutarea pedepsei sau chiar eventual comiterea unor alte infracțiuni similare.

8.6. Instanța de judecată reține că, în cazul dat, aplicând măsura preventivă sub formă de arest până la rămânerea definitivă a sentinței, nu mai este încălcat dreptul lui Ciobanu Constantin la libertate și siguranță, prevăzut de art. 5 CEDO, iar privarea de libertate a ultimului este justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică și urmărește un scop legal, deoarece are ca scop împiedicarea acestuia de a se ascunde de organele de drept, să comită alte infracțiuni și să se *asigure executarea sentinței*, fiind astfel respectat principiul proporționalității între dreptul învinuitului la libertate, garantat de lege și necesitatea aplicării față de el a arestării preventive.

Relevant, în acest sens este Hotărârea *Savca împotriva Republica Moldova*, unde Curtea Europeană a respins pretențiile reclamantului invocate în temeiul articolului 5 § 1 din Convenție privind deținerea sa ilegală după pronunțarea sentinței de condamnare de instanța de fond, reamintind că detenția preventivă se încheie în momentul în care persoana deținută este eliberată și/sau îi este stabilită pedeapsa, fie și de către o instanță de fond (a se vedea *Wemhoff împotriva Germaniei*, § 9; *Labita împotriva Italiei [MC]*, hotărârea din 6 aprilie 2000, § 147; *Kalashnikov împotriva Federației Ruse*, hotărârea din 15 iulie 2002, § 110; *Solmaz împotriva Turciei*, hotărârea din 16 ianuarie 2007, §§ 23-24).

8.7. În aceste circumstanțe, instanța consideră că suntem în prezența cazului în care este o necesitate absolută de a aplica măsura preventivă sub formă de arest preventiv față de inculpatul Ciobanu Constantin, deoarece doar această măsură preventivă este reală și efectivă în cazul dat și va asigura comportamentul respectiv al acestuia pentru executarea sentinței emise, însă doar în contextul în care în privința acestuia nu este aplicat arestul preventiv într-o altă cauză penală și cu menținerea dispozițiilor privind anunțarea în căutare a inculpatului.

Cu privire la cheltuieli judiciare:

9.1. Cu referire la cheltuielile judiciare instanța de judecată reține, că în debateri judiciare, procurorul nu a solicitat încasarea din contul inculpatului a mijloacelor bănești, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate.

Cu privire la mijloacele materiale de probă.

10.1. Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor și alte mijloace materiale de probă.

10.2. Referitor la corpurile delictelor, instanța de judecată reține că în cauzele penale, au fost recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă și anexate la materialele cauzei penale următoarele obiecte și acte:

- extrasul din contul deținut de Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. cu nr.*****pe 3 file A4 (vol. II, f.d.25-27), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă și anexat la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Cristina Delion din 6 octombrie 2021 (vol. II, f.d.29);

- un purtător tehnic pentru stocarea informațiilor de tip DVD-R de culoare albă, înregistrările foto-video capturate la bancomatul „ATM 276” situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău (vol. II, f.d.60), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă și anexat la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Alexandru Stratanenco din 7 decembrie 2021 (vol. II, f.d.65);

- capturi de ecran ale conversațiilor pe rețeaua de socializare „Odnoklassniki” între persoanele care dețin profilul „Spatarenco O” și „Vlas Nicolae” pe 18 file A4 (vol. I, f.d.17-34), care a fost recunoscut în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol.I, f.d.38) și anexate la materialele cauzei penale;

- acte remise de „MoneyGram International” pe 4 file (vol. I, f.d.50-53), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Andrei Harbuz din 11 iunie 2020 (vol. I, f.d.54) și anexate la materialele cauzei penale;

- actele ridicate de la B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. privind transferul de mijloace bănești efectuat la 27 februarie 2020 pe 4 file (vol. I, f.d.84-87), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă și anexate la materialele cauzei penale nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.88);

- documentele remise de către B.C. „EUROCREDITBANK” S.A. pe 4 file (vol. I, f.d.94-97), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.98) și anexate la materialele cauzei penale;

- documentele remise de B.C. „VICTORIABANK” S.A., pe faptul transferului mijloacelor bănești în cuantum de 200 de EURO la 27 februarie 2020 pe 3 file (vol. I, f.d.104-106), care au fost recunoscute în calitate de mijloc material de probă în cauza penală nr. 2020200200 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Iana Jelaga din 21 decembrie 2020 (vol. I, f.d.38) și anexate la materialele cauzei penale.

10.3. Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor, iar în acest caz, documentele care constituie corpuri delictelor rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (*scrisă, audio, video, electronică etc.*) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.

Subsecvent, art. 157 alin. (2) din Codul de procedură penală stipulează că documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atâta timp cât se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sunt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar.

La fel, conform art. 164 din Codul de procedură penală, înregistrările audio sau video, fotografiile, mijloacele de control tehnic, electronic, magnetic, optic și alți purtători de informație tehnico - electronică, dobândite în condițiile prezentului cod, constituie mijloace de probă dacă ele conțin date sau indici temeinici privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și dacă conținutul lor contribuie la aflarea adevărului în cauza respectivă.

10.4. Elucidând cele expuse *supra*, se concluzionează că, la materialele cauzei penale, mijloacele materiale de probă, exprimate extrasul din contul deținut de Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. cu nr.*****pe 3 file A4 și un purtător tehnic pentru stocarea informațiilor de tip DVD-R de culoare albă, cu înregistrările foto-video capturate la bancomatul „ATM 276” situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău se păstrează în original, păstrarea cărora este permisă de norma de drept și necesară reieșind din circumstanțele de fapt și drept depistate în cadrul ședinței de judecată, prin urmare, acestea urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

Concomitent, mijloacele materiale de probă evidențiate în cauza penală 1-3260/2021 au fost recunoscute în acest sens la urmărirea penală în dosarul nr. 2020200200, din care a fost disjunctă cauza penală pendinte cu nr. la urmărirea penală 2020011301 în privința lui Ciobanu Constantin, iar în acest sens, în privința sorții acestor mijloace de probă se va expune autoritatea competentă la etapa soluționării cauzei penale nr. 2020200200.

Cu privire la latura civilă.

11.1. Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriilor întocmite și în contextul dezbaterilor judiciare, inculpații și apărătorii acestora nu s-au expus în privința acțiunilor civile, iar procurorul și părțile vătămate au solicitat admiterea integrală a acestora.

11.2. Instanța concretizează astfel că în faza judecării cauzei, partea vătămată Spatarenco Octavian a înaintat o cerere de chemare în judecată prin care solicită

încasarea din contul inculpatului Ciobanu Constantin mijloace bănești cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în cuantum de 9721 de lei, ce constituie echivalentul sumei de 500 de EURO, mijloace bănești în cuantum de 361 de EURO cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu deplasarea la ședința de judecată din 23 decembrie 2022 și mijloace bănești în cuantum de 1000 de EURO sau de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, motivând că prejudiciul moral se argumentează prin starea psihologică în urma acțiunilor inculpatului și incomoditățile create, solicitând examinarea cererii în lipsa sa (vol.I, f.d.197).

La cererea de chemare în judecată a anexat copia tichetului pentru zborul din 21 decembrie 2022 cu cursa „Dublin - Chișinău” și cursa retur din 24 decembrie 2022, valoarea totală a căruia se atestă 361 de EURO (vol.I, f.d.198).

11.3. De asemenea, partea vătămată Vladimir Surdu a solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în cuantum de 3650 de lei din contul inculpatului Ciobanu Constantin (vol.I, f.d.206).

11.4. Conform art. 219 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin *depunerea unei cereri*, adresate procurorului sau *instanței de judecată*, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (*acțiunea sau inacțiunea*) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Concomitent, potrivit art. 221 alin. (1) din același cod, *acțiunea civilă în procesul penal* se intentează în baza *cererii scrise a părții civile* sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești.

În conformitate cu art. 220 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Potrivit prevederilor art.225 alin.(2) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.

În conformitate cu art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală, odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Cu privire la prejudiciul material, în conformitate cu art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Din prevederile alineatului (1) al art. 2025 din Codul civil reținem că, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (*transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.*), iar dacă aceasta nu este cu puțință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură,

prin plata echivalentului bănesc (*despăgubire*), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.

În drept, instanța mai argumentează că potrivit art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri, iar prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

11.5. Raționând prin prisma acestor texte de lege, instanța desprinde că condițiile exercitării acțiunii civile în cadrul procesului penal sunt: 1) infracțiunea să fi produs prejudiciul; 2) între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat să existe un raport de cauzalitate; 3) prejudiciul trebuie să fie cert; 4) prejudiciul să nu fi fost reparat; și 5) să existe manifestarea de voință a celui vătămat de a fi despăgubit.

11.6. Cât privește *prima condiție*, instanța consemnează în plan obiectiv că, infracțiunea lezează relațiile sociale și valorile apărute de legea penală și poate provoca un prejudiciu moral și/sau material, iar în raport cu a *doua condiție* reparația prejudiciului în procesul penal poate fi înfăptuită doar atunci când între fapta ilicită și prejudiciu există un raport de cauzalitate, direct sau indirect (*caracterul indirect al nexului causal neechivalând cu un prejudiciu indirect*).

La fel se consideră întrunită a *treia condiție* în ambele cazuri, potrivit căreia este necesar ca prejudiciul să aibă o întindere determinată, or caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate și poate fi evaluat, ce impune ca acțiunea civilă să fie exercitată pentru repararea unui prejudiciu cuantificat.

Instanța susține că prin probele anexate, exemplificate prin actele anexate la acțiunea civilă și prin faptul constatării vinovăției inculpatului Ciobanu Constantin în comiterea infracțiunilor, s-a demonstrat întinderea reală a prejudiciului material rezultat din infracțiuni.

Cu referire la a *patra condiție*, denotă că până la soluționarea acțiunii civile, inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și/sau partea civilă nu a confirmat acest lucru.

Cu referire la această condiție, instanța reține că la fel este întrunită, or ambele părți vătămate au infirmat orice formă de restituire la moment integrală a sumelor prejudiciilor solicitate prin acțiunile civile înaintate, în privința căruia nici apărătorul nu a obiectat.

În sfârșit, cea de-a *cincea condiție* presupune că persoana fizică sau juridică care a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal fiind recunoscută în calitate de parte civilă și are dreptul la repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit, în virtutea principiului disponibilității și prin prisma art. 62 alin. (1) pct. 18) din Codul de procedură penală, poate să renunțe la acțiunea civilă în orice etapă a procesului penal, dacă legea permite.

11.7. Cu referire la prejudiciul material invocat, instanța conchide că în cazul ambelor victime Surdu Vladimir și Spatarenco Octavian a existat un prejudiciu material cauzat prin infracțiune, cuantificat și inclusiv echivalat în mijloace bănești, stabilit cu

certitudine în ședința de judecată, care la acest moment nu este restituit, dar este pretins de aceste părți civile, motiv pentru care va dispune admiterea integrală a acțiunilor civile înaintate, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții civile Surdu Vladimir a mijloacelor bănești în sumă de 3650 de lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și în beneficiul părții civile Spatarenco Octavian a mijloacelor bănești în cuantum de 9721 de lei, la fel cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Mai mult ca atât, în acest context, instanța a stabilit cu certitudine faptul că părților vătămate le-au fost cauzate daune materiale rezultate din depozitarea de mijloacele bănești, care constituie un prejudiciu esențial în accețiunea acestora și considerabil, dar totodată și în urma stabilirii vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate la caz.

11.8. Cu referire la prejudicial moral înaintate de partea civilă Spatarenco Octavian, instanța consideră întemeiată parțial și cererea în acest aspect, care întrunește parțial nivelul de proporționalitate dintre gradul afectării stării sale și fapta comisă de inculpat.

Or, având în vedere că în privința lui Spatarenco Octavian a fost comisă o infracțiune, care a afectat parțial starea sa morală, prin reducerea patrimoniului în urma dobândirii ulterioare de o persoană de rea-credință, dar și din imposibilitatea restituirii mijloacelor financiare, fapt ce deja provoacă un stres, anxietate și frustrare prin însăși fapta comisă, ținând cont că acesta a fost victima unei infracțiuni care atentează direct patrimoniul său, că a fost comisă de inculpat nu întâmplător/din neatenție, dar cu vinovăție, în mod intenționat, concomitent ținând cont de starea materială atât a părții vătămate, cât și a inculpatului, precum și a proporționalității contribuirii acestuia la prejudicierea victimei, instanța va admite parțial pretențiile lui Spatarenco Octavian și în partea de încasare a prejudiciului moral în cuantum de 10 000 de lei, ce va corespunde astfel practicii Curții Europene a Drepturilor Omului.

11.9. În subsidiar, instanța mai argumentează că art. 6 § 1 din Convenție este aplicabil unei plângeri cu constituire de parte civilă (*cauza Perez împotriva Franței (Marea Cameră)*, §§ 70-71), însă cu excepția în care acțiunea civilă inițiată are doar scop punitiv sau este făcută cu titlu de răzbunare personală (*Sigalas împotriva Greciei*, § 29; *Mihova împotriva Italiei (dec.)*).

De asemenea, în circumstanțele specifice cauzei date, instanța a luat în considerare inclusiv condiția neadmiterii unei sume excesive a garanției pentru o plângere cu constituire de parte civilă (*cauza Ait Mouhoub împotriva Franței*, §§ 57-58 și de asemenea *cauza García Manibardo împotriva Spaniei*, §§ 38-45), care l-ar dezavantaja arbitrar pe inculpat.

11.10. În același timp, instanța constată caracterul incert al cheltuielilor invocate de partea vătămată Spatarenco Octavian cu privire la deplasarea sa în fața instanței, care nu au fost probate indubitabil, or în calitate de probă a fost prezentată o informație cu privire la costul biletului de deplasare a ultimului tur-retur, fără a fi demonstrată achitarea acestor mijloace bănești și suportarea lor nemijlocit de către partea vătămată, iar din acest considerente, cererea de chemare în judecată va fi respinsă ca nefondată în acest aspect.

11.11. În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a luat în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condiția neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (*cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*), precum și faptul că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (*cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.*).

În conformitate cu prevederile articolelor 10, 70, 72 și 84 din Codul penal, 162, 221-225, 329, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, 1998, 2025 și 2036 din Codul civil, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște vinovat **Ciobanu Constantin ******* în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 190, alin. (1) și 190, alin. (2), lit. b) din Codul penal, se condamnă și i se stabilește:

- în baza art. 190 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în care figurează partea vătămată Surdu Vladimir*), o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea patrimoniului altor persoane, pe un termen de 2 (doi) ani;

- în baza art. 190 alin. (1) din Codul penal (*episodul în care figurează partea vătămată Spatarenco Octavian*), prin prisma art. 70 alin. (3¹) din Codul penal, o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu art. 84 alin. (1) și (2) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, se stabilește lui Ciobanu Constantin o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 2 (două) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea patrimoniului altor persoane pe un termen de 2 ani.

Termenul executării pedepsei cu închisoare se va calcula din momentul reținerii sale și în acest termen se va include și perioada de timp cât Ciobanu Constantin s-a aflat în stare de reținere de la 25 noiembrie 2021, ora 7 și 50 min. până la 26 noiembrie 2021.

Până la data când sentința va deveni definitivă, se aplică în privința lui Ciobanu Constantin măsura preventivă – arestul preventiv, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoare și mențin dispozițiile privind anunțarea în căutare a acestuia.

Mijloacele materiale de probă: a) extrasul din contul deținut de Surdu Vladimir în B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A. cu nr.*****pe 3 file A4 și b) un purtător tehnic pentru stocarea informațiilor de tip DVD-R de culoare albă, cu înregistrările foto-video de la bancomatul „ATM 276” situat pe str. Calea Ieșilor, 43/3 din mun. Chișinău, se vor deține la cauza penală pe toată durata păstrării sale.

Soarta altor corpuri delictive din cauza penală nr. 1-3260/2021, se lasă fără soluționare, până la soluționarea cauzei penale nr. 2020200200.

Se admite acțiunea civilă înaintată de către Surdu Vladimir împotriva lui Ciobanu Constantin privind încasarea cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune a mijloacelor bănești în sumă de 3650 (trei mii șase sute cincizeci) de lei.

Se încasează din contul inculpatului Ciobanu Constantin în beneficiul părții civile Surdu Vladimir cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, mijloace bănești în sumă de 3650 (trei mii șase sute cincizeci) de lei.

Se admite parțial acțiunea civilă înaintată de către Spatarenco Octavian împotriva lui Ciobanu Constantin privind încasarea mijloacelor bănești cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în cuantum de 9721 (nouă mii șapte sute douăzeci și unu) lei, a mijloacelor bănești în cuantum de 361 (trei sute șaiszeci și unu) EURO cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu deplasarea la ședința de judecată din 23 decembrie 2022 și mijloacelor bănești în cuantum de 1000 (una mie) EURO sau 20000 (douăzeci de mii) de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune,

Se încasează din contul inculpatului Ciobanu Constantin în beneficiul părții civile Spatarenco Octavian mijloace bănești în sumă de 9721 (nouă mii șapte sute douăzeci și unu) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune și mijloace bănești în cuantum de 10 000 (zece mii) de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, iar în rest acțiunea civilă se respinge ca nefondată.

În rest acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*), din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Sentința integrală este pronunțată în ședința publică la 23 iunie 2023, la ora 10 și 30 min.

Președintele ședinței,
judecător

Stella BLEȘCEAGA